

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою

НН Інституту міжнародних відносин

протокол № 14 від 10 червня 2025 року

Голова вченої ради ННІМВ

Валерій КОПІЙКА

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ЗАЛІКУ
ВІДПОВІДНО ДО ЗМІСТУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

**Спеціальність ВС88 «Міжнародні відносини / Філологія»
на здобуття ступеня вищої освіти – магістр**

**Освітньо-професійна програма
«Усний і письмовий переклад у сфері міжнародних відносин»**

Київ – 2025

ВСТУП

Фаховий залік проводиться для перевірки підготовки та здатності абітурієнта до опанування освітньої програми НН Інституту міжнародних відносин для здобуття освітнього ступеня магістр за спеціальністю ВС88 Міжнародні відносини / Філологія на основі здобутих раніше компетентностей спеціальності В11 Філологія.

Залік має комплексний характер і базується на провідних навчальних дисциплінах, що формують знання та уміння бакалавра і визначають рівень його кваліфікації. Програма фахового заліку охоплює основну проблематику навчальних дисциплін, що вивчають студенти в межах навчального плану освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» за спеціальністю «Філологія».

Вступне випробовування дає можливість абітурієнтам виявити знання, здобуті під час навчання, і довести свою готовність продовжувати навчання в магістратурі за програмою підготовки магістрів за міждисциплінарною програмою спеціальностей ВС88 «Міжнародні відносини / Філологія».

Порядок проведення вступних випробувань визначається «Правилами прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2025 році».

Формою проведення фахового заліку з використанням технологій дистанційного навчання є усна співбесіда, яка передбачає відповіді на теоретико-практичні питання, висвітлення актуальної міжнародної проблематики, двосторонній англо-український переклад тексту суспільно-політичного характеру. Виконання усіх завдань відбувається без підготовки. Програма заліку з фаху охоплює матеріал дисциплін, що включені до навчального плану підготовки фахівців за освітнім рівнем «Бакалавр» та спрямована на визначення рівня володіння англійською й українською мовами, перевірку знань з фаху, вмінь застосовувати їх у вирішенні

перекладацьких завдань та здатності надати фахове обґрунтування власним рішенням.

Фаховий залік передбачає виконання чотирьох завдань.

Перше завдання: відповідь англійською мовою на питання з теорії перекладу.

Друге завдання: переклад англійського тексту українською мовою з обґрунтуванням перекладацьких рішень. Обсяг тексту для перекладу становить до 150 слів.

Третє завдання: переклад українського тексту англійською мовою з обґрунтуванням перекладацьких рішень. Обсяг тексту для перекладу становить до 150 слів.

Четверте завдання: висвітлення актуального питання міжнародних відносин англійською мовою.

Критерії оцінювання знань студентів.

Кожне завдання оцінюється за **25-бальною** шкалою. Максимальна кількість балів за залік - **100 балів**.

Критерії оцінювання «зараховано» за залік передбачають, що абітурієнт продемонстрував базові знання з навчального матеріалу, достатні для подальшого навчання та роботи за фахом, а також здатний виконувати завдання, передбачені програмою.

Особи, які набрали мінімально позитивну кількість балів – 60, отримують «зараховано». Особи, які не набрали мінімально позитивну кількість балів – 60, отримують «не зараховано» та позбавляються права участі в конкурсному відборі на конкурсну пропозицію.

Змістові компоненти фахового заліку.

I. Тематичні блоки теорії перекладу.

- I. 1. Language and extralinguistic world.
- I. 2. Language system: paradigms and syntagmas.
- I. 3. Language as a means of communication.
- I. 4. Translation definition.

- I. 5. Basic translation theories.
- I. 6. Translation ranking.
- I. 7. Translation equivalence and equivalents.
- I. 8. Translation and style.
- I. 9. Transformations in translation.
- I. 10. Basic translation devices.
- I. 11. Translation varieties.
- I. 12. Interpretation: basic skills.
- I. 13. Translation of official documents.

II. Зразок другого завдання.

Усно перекладіть текст українською без попередньої підготовки з обґрунтуванням перекладацьких рішень.

A landmark assessment of climate change makes clear that the world faces a frightening future even if the global economy is decarbonised rapidly. Failure to cut greenhouse gas emissions deeply would lead within a few decades to what a leading climatologist called “hell on earth”. The stark warnings of the Intergovernmental Panel on Climate Change will come as no surprise to those who have watched evidence of human-induced heating accumulate since the IPCC last reported in 2013. No one should imagine that this report is unduly alarmist. It represents mainstream scientific opinion which some climatologists would express even more strongly. Nor did the lengthy IPCC writing process allow the authors to take full account of the latest signs that climate may be changing even faster than most models had suggested: extreme heatwaves, catastrophic floods and rapid melting of Arctic ice and permafrost. (142 слова).

III. Зразок третього завдання.

Усно перекладіть текст англійською без попередньої підготовки з обґрунтуванням перекладацьких рішень.

За три чверті століття альянс країн Європи і Північної Америки постійно змінювався. Навіть у кризові часи Холодної війни організація була готова до діалогу з СРСР задля підтримання стабільності в Європі. Після розрядки й

розпаду Радянського Союзу довелося пройти крізь таку собі «кризу ідентичності» та зовнішню критику: після, як здавалося тоді, зникнення російської загрози, багатьом НАТО здавалося анахронізмом. Утім, альянс зберегли – і продовжили безпекову євроатлантичну співпрацю. У самій назві Північноатлантичного альянсу закладено збіг інтересів держав по обидва боки Атлантики. Європа того часу була без перебільшення спустошена 6 роками Другої світової війни. Країни континенту лишалися вкрай вразливим до зовнішнього впливу, і після входження радянських військ до Берліна джерело цього впливу було очевидним. Повпливав і ще один наслідок Другої світової – страх німецького реваншизму, адже саме він привів до влади нацистів після поразки у Першій світовій. Як ми знаємо тепер, цей страх зберігався і багато років потому. (143 слова).

IV. Тематичні блоки для співбесіди:

- IV. 1. Foreign and European policy of Ukraine.
- IV. 2. Domestic policy of Ukraine.
- IV. 3. Constitution of Ukraine
- IV. 4. European integration and EU enlargement.
- IV. 5. EU Institutions.
- IV. 6. The UK (foreign and domestic policy).
- IV. 7. The USA (foreign and domestic policy).
- IV. 8. Human rights.
- IV. 9. World cultural and natural heritage.
- IV. 10. United Nations Organization.
- IV. 11. UNESCO
- IV. 12. Terrorism as a threat to global peace and security.

Таблиця критеріїв для оцінки перекладу:

Критерій	Оцінювання
----------	------------

I. Коректний переклад оригіналу без зауважень та помилок, який точно (адекватно) відображає (передає) суть, зміст та стилістику оригіналу завдяки: • правильному використанню правил граматики та ТПП; • знанню та вмінню використовувати тонкощі (або складнощі) іноземної мови; • знанню частотної лексики; • знанню лексичних одиниць; • знанню термінів за фахом; • адекватному відображенню стилістики оригіналу; • правильному використанню антонімічних і синонімічних замін; • відсутності неточностей та помилок, у тому числі фонетичних.	90 – 100
II. Переклад наближений до змісту та суті оригіналу, але з наявністю окремих неточностей та помилок з: • граматики та ТПП; • перекладу лексичних одиниць; • використання антонімічних і синонімічних замін; • використання частотної лексики; • стилістичних неточностей; • помилок з використання тонкощів (або складнощів) іноземної мови; • вживання фонетичних правил.	75 – 89
III. Переклад, який значно змінює зміст та суть оригіналу через: • граматичні помилки та порушення правил ТПП; • помилки з перекладу лексичних одиниць; • помилки з використання частотної лексики; • невірне використання антонімічних та синонімічних замін; • не використання тонкощів (або складнощів) іноземної мови; • незнання термінології; • фонетичні неточності або помилки.	60 – 74
IV. Переклад, який не передає або спотворює суть та зміст оригіналу через: • незнання або грубі порушення правил граматики та ТПП; • незнання частотної лексики; • незнання лексичних одиниць; • незнання термінів за фахом; • незнання або невірне використання антонімічних і синонімічних замін; • наявність численних фонетичних помилок.	0 – 59

Рекомендована література.

1. Енциклопедія перекладознавства: у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамб'єра та Люка ван Дорслара; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020. 552 с.
2. Енциклопедія перекладознавства: у 4 т. Т. 2 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2020. 276 с.
3. Енциклопедія перекладознавства: у 4 т. Т. 3 : пер. з англ. / за ред.: Іва Гамб'є та Люка ван Дорслара; за заг. ред.: О. А. Кальниченко та Л. М. Черноватого. Вінниця: Нова Книга, 2021. 312 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підруч. Вінниця : Нова книга, 2001. 448 с.
5. Основи перекладу: курс лекцій з теорії та практики перекладу для факультетів та інститутів міжнародних відносин / Г. Е. Мірам та ін. Київ : Ельга Ніка-Центр, 2002. 240 с.
6. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини. Нова Книга, 2006. 272 с.
7. Institutional Translator Training / ed. by T. Svoboda, Ł. Biel, and V. Sosoni. New York and London : Routledge, 2023. 247 p.
8. Handbook of Translation Studies. Vol. 1. / ed. by Yves Gambier, and Luc van Doorslaer. Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins, 2010. 458 p.
9. Pym A. Exploring Translation Theories. London & NY : Routledge, 2019. 195 p.

10. Reiß K., Vermeer H. J. Towards a General Theory of Translational Action.
Translated from the German by Christiane Nord. New York : Routledge, 2014.
221 p.
11. The Handbook of Negotiation and Culture / ed. by M. Gelfand and J. M. Brett.
Stanford : Stanford Business Books, 2004. 458 p.
12. The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics / ed. by
K. Malmkjær. London and New York : Routledge, 2018. 449 p.
13. Vermeer, H. J. Translation today: Old and new problems // M. Snell-Hornby,
et al. (eds). Translation Studies: An Interdiscipline. Selected papers from the
Translation studies congress, Vienna, 1992. Amsterdam and Philadelphia :
John Benjamins, 1994. Pp. 3 – 16.